

ELEGANT - TIDNING

N:o 38.

Onsdagen den 14 November 1810.

OM DET NÅRVARANDE STOCKHOLM.

(Fortsättning och slut från Tidningen N:o 37.)

Efter Grossörerne följa, i mitt tycke, i naturlig ordning, Stadens Tiggare, och deras antal är — oaktadt vår vål inrättade och vål lönta Fattigvård — icke ringa. Du möter några sådana på alla allmänna promenader och utanför alla recreations-ställen. Somliga vilja, på sitt sätt, förtjena sin Sexstufver derigenom, att de efter sin förmåga, söka bidraga till vårt nöje; och det gör mig verkligen ondt, om jag ibland ej kan gifva en sådan något. — Andra åter tigga rätt och slätt, och hos dessa har jag anmärkt en besynnerlig olikhet i sättet att tilltala Individuer af särskilda stånd. Vända de sig till en ung Militär, så anropa de alltid: "*Nådig Baron!*" — går åter en Civil förbi, så är deras vanliga formel: "*Söta, lilla, vackra Herre!*" Beror denna olikhet på slumpen, eller hafva de verkligen uträknat dessa båda ståndens inre önsknin- gar? Trånar den unge Löjtnanten verkligen efter att vara förnäm, och Bokhållaren och Sektern att vara vacker och briljant? — Säkert är, att ibland dessa sednare skall man söka det man egentli- gen kallar en Petit-maitre. — Ännu en reflexion, i anledning af våra Tiggare. — En viss del af Stadens Damer äro ganska gifmil- da mot dessa arma gummor, som med rysligt förstådda anleten och utmårglade kroppar, slåpa sig fram öfver gatorna. — Kanske de se i dem, som i en trolspegel, sitt tillkommande öde, och använda derföre den gudomliga regeln: "Hvad du vill att andra skola göra dig, det göra du ock dem!" —

Nu borde jag vål tala om Stockholms Fruntimmer; men hvad skall jag säga om dem? — Icke derföre, att det ej låter

såga sig ganska mycket om ett så vackert ämne; men Gudnäs! jag känner detta vackra ämne ganska ofullkomligt. O de stora hatarne, och min korta syn! — Damerna äro här, som annorstädes, själen i alla sällskaper och alla ordnar. I de bättre kretsarne lära de vara roade af vittra yrken: det vil säga, de hafva läsning hos *Rademine*, gissa charader och sjunga *Wallins* och *Lindegrens* visor. Dock skola de, som mig försåkrats, aldeles vara fria från den gråseliga känslsamhet, som förr var ett kännetecken på en vitter flicka. Härmed må nu vara huru det vill, jag kan i det fallet ingen ting mera med visshet säga, än att de flitigt besöka Theatern, och att många af de Skönas händer slås tillsammans, när, i *Natur och Skyldighet*, Soldaterna presentera gevär för fångens sonliga känslor. — Vanligtvis hafva våra Tanter, Systrar och Kusiner på landet, mindre fördelaktiga tankar om Stockholms damer, — men jag tror att de göra dem otått. — Ätminstone gå de flitigt i kyrkorna, och blefvo de för ett par år sedan just förtörnade på *Angelini*, salig människan, för det att han tillägnade dem sin öfversättning af *Ninon l'Enclos' Bref och Lefverne*. Ja, jag har med egna ögon sett ett par ganska granna fruntimmer, som ändå dertill talade fransyska, med ovilja och rodnad vända sig bort från *Endymions* nakna bild i Museum.

Men till hvilken längd har ej detta bref vuxit! Jag vill därför sluta, efter jag ernått min åsyftade afsigt; och skulle det icke till all olycka, i motsatt förhållande, sätta dig i elakt lynne, så skall jag en annan gång meddela dig speciellare underättelser om vårt närvarande Stockholm: helst som det är anledning förmoda, att det skall blifva, nu en tid bortåt, Theater för de mest roande och interessanta högtidligheter.

BELIALS-PROCESSEN.

Lucifers Process mot Jesus Christus heter en bok, som år 1368 utgafs af *Jacobus de Ancharamo*, eller *de Theramo*, Prest och Archidiakonus vid *Aversa* (på andra sidan om Neapel). Denna bok är tillägnad Påfven *URBAN VI*, och ädrog sig, i original och mångfaldiga öfversättningar, hela världens uppmärksamhet. Den sista upplagan af den fransyska är tryckt 1584. Likasom den

tyska, är hon prydd af en mängd träsnitt, som i löjliga, men förträffligt skurna figurer framställer hela procedurans gång. Man ser der Djeflarna, såsom Helvetets Vaktmästare, Prokuratorer, Advokater, Aktuariet och Notarier, klädda i då bruklig fransysk drägt. *Salomon* är Öfverdomare, och *Moses* Advokat på Christi sida. *Satan*, Kåranden, känner sig dock äga nog styrka i chikanen, för att sjelf utföra sin sak. *David*, *Jesaias*, *Ezechiel* och *Johannes Döparen* m. fl. afhöras som vittnen. Deras vittnesmål utfalla till Svarendens fördel, men *Belial* försvarar sig som en — Djefvul. *Satan* förlorar ändock hos Presidenten *Salomon*, men är nog oförskämd att vådja till *Högsta Domaren*. Då denna icke är någon annan än *Gud Fader* sjelf, så synes dennes slägtskap med en af parterna lägga någon svårighet i vägen. *Belial* vågar dock just icke att rent af förklara sig missnöjd med *Gud Faders* domarekall; men föreslår en *Compromiss*, som äfven af motparten antages. *Aristoteles* väljes å Christi sida, *Jeremias* å *Belzebubs*, och *Jesaias* å *Beggederas*, för att fälla utslaget. Man kan lätt tänka, att *Belial* sluteligen förlorar hela processen med expenser och rättegångskostnader. — *Judar* och *Hedningar*, som på Helvetesförstens instiftan *interveniendö* hade blandat sig i saken, inbegrepos under lika fördömmelse; och samma öde hade väl träffat de *christliga* Syndarne af alla stånd, om icke den *Heliga Jungfrun* med en ganska allvarsam förbön intercederat för dem. — Så har Oförståndet i alla tider lekt med heliga ämnen, och ombyter blott namnen på sina sottiser.

ÖFVER RADBANDET.

Radbandsbönen är en slags andaktsöfning, hvarvid *Ave Maria* eller den Engelska Helsningen, och *Fader Vår* samt *Tron* eller det *Apostoliska Symbolum* upprepas, antingen efter hvarandra, eller också, som ofta händer, vaxelvis. Uppfinnarn af detta sätt att bedja, vare sig hvilken som helst, har kånhandat lånat det af *Acclamationerna* i Romerska Senaten vid bekräftande af de senare Kejsarnes val, då vissa Lof- och Böneformler så och så ofta reciterades, t. ex. *Auguste Claudi*, *Gudarna bevara dig* (upprepades sextio gånger); *Cl. Aug.*, *alltid hafva vi önskat oss dig*, eller *en Förste som du* (upprepades fyrtio gånger); *Cl. Aug.*, *dig behöfde Republiken* (fyrtio gånger); *Cl. Aug.*, *du är en god Broder, Fader, Vän*,

du är en god Senator, du är en äkta Förste (åttio gånger); Cl. Aug., befria oss från Aureolus (fem gånger); Cl. Aug., rädda oss från Palmyreerna (också fem gånger); Cl. Aug., fräls oss från Zenobia och Victoria (sju gånger); Cl. Aug., Tetricus har varit ett intet (också sju gånger)

Utg. af *Melanges tirés d'une grande Bibliotheque* tror åter, att följande Historia gitvit anledning till Radbandet eller Rosenkransen. En ung, andåktig munk hade af en särskild devotion för den Heliga Jungfrun gjort sig till en lag, att alla morgnar, hela sommarn igenom, bekransa hennes bild med friska blomster. Men då vintern kom, och den unge munken råkade i stor bedröfvelse, att han ej mer ägde någon tillgång på blommor, sade Novitiernes Lärromåstare honom, att det skulle vara den Heliga Jungfrun lika behagligt, om han alla dar, i stället för att föråra henne femtio *rosor*, ville föråra henne femtio *Ave Maria*. Ynglingen lydde sin måstare, och efter någon tid visade det sig också, att han gjort väl deruti. Ty då han engång af röfvare blef anfallen i en skog, genom hvilken han i klosterårender måste gå, lemnade de honom hastigt, emedan de sågo Jungfru Maria sitta på hans skullror och flåta en *krans af rosor*, den hon satte på hans hufvud. Rövvarne blefvo så rörde af detta mirakel, att de omvände sig på stället, och då den unga munken återkom till sitt kloster, visade det sig, att han verkligen bar en rosenkrans på hufvudet.

DEN DELTAGANDE SMÅRTAN.

Turturdufvor i Iraks lund, J kuttrande Dufvor!

Hvem begråten J? hvem ropar ert trånande ack?

Åfven våra ögon och bröst, de gråta och blöda;

Våra Ålsklingar ock alla ju Gud oss betog.

Dufvor, klagen med oss; vi vilja med Er ock klaga;

Ljuft är i sorgen att bli tröst för en lidande vän.

Lördagen den 17 November utgifves N:o 39.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
Kongl. Akad. Boktryckare.

ELEGANT-TIDNING

N:o 39.

Lördagen den 17 November 1810.

HILJAN OCH ROSEN.

(Ur HERDERS Paramythier.)

Sågen mig, J hulda döttrar af den grofva, svarta jofden, hvem gaf Er den sköna gestalten? ty i sanning täcka voro de fingrar som bildade er. Hvilka små andar uppstego då ur edra kalkar? och hvilken vållust kändes J, då gudinnor vaggade sig på edra blad? Sågen mig, fredliga blommor, hur delade de sins emellan sitt glädjande värf, och vinkade åt hvarandra, när de så mångfaldigt spunno sin fina väf, så mångfaldigt stucko och smyckade den? —

Men J tigen, ljufva barn, och njuten er varelse. Vålan! mig må den lärande Fabeln förtälja, hvad Er mun förtiger.

Då Jorden fordom framstod, blott en naken klippa: se, då frambar en skara af vänliga Nymfer den blygsamma mullen, och villiga Genier voro tillreds, att blomsterströ det ödsliga berget. Mångfaldigt delade de sins emellan sitt göromål. Redan under snön och i det kalla spåda gräset började den anspråkslösa Ödmjukheten, och väfde den sig fördöljande Fiolen. Efter henne framträdde Hoppet, och fyllde med kylande dofter de små kalkarna på den lifvande Hyacinten. Nu kom, då det så väl lyckades dessa, ett stolt, prälände sällskap af mångfärgade skönheter. Tulpanen höjde sitt hufvud; Narcissen blickade omkring med sitt tränande öga.

Flera andra Gudinnor och Nymfer sysselsatte sig på mångahanda sätt, och sirade jorden, jubilerande öfver sitt herrliga konstverk.

Och se, då en stor del af deras verk med sina behag och deras fågnad deröfver förblommat, talade Venus till sina Gratier alltså: "Hvi dröjen J, Behagets Systrar? Upp! och väfven åfven af *Edra*

retelser en dödlig, beskädelig blomma." De gingo ned till jorden, och Aglaja, Oskuldens gratie, bildade Liljan: Thalia och Euphrosyne väfde med systerlig hand Glädjens och Kärlekens blomma, den jungfruliga Rosen.

Många fältens och parkernas blommor afunnades hvarandra; Liljan och Rosen afunnades ingen, och blefvo af alla afunnade. Systerligt bloustra de tillsammans på samma sommarfält, och pryda hvarandra; ty systerliga Gratier hafva oskiljaktigt bildat dem.

Åfven på Edra kinder, o Flickor, blomma, liljor och rosor; måtte åfven deras Huldinnor, Oskulden, Kärleken och Glädjen, vistas på dem förenade och oupplösliga!

POETISK HÄNRYCKNING.

En temmeligen obekant poët, Hr *Gudin de la Brenellerie*, annars ledamot af den temmeligen obekanta, men naturligtvis högst smakfulla Akademien i Marseille, försattes af Montgolfiers nya och — nekom det ej! — verkligt originella resmethod i en sådan förtjusning, att han i ett poëm, *Sur le Globe ascendant*, utropar: "Talen ej mer om omöjligheter! För den ständaktiga fliten är ingenting omöjligt. Cook går på hafsbottnen, Montgolfier flyger till himlen: öppnen Helvetet för mig, och jag påtager mig att släcka dess eld!" *). — Lyckligt dock för den lilla Akademikern, hvars hjerna förmodligen denna gången var fylld af brännbar luft, att han genom det förutsatta villkoret lika litet kunde tagas på orden, som Archimedes, när han lofvade att rubba verldssystemet, om man nämligen kunde anvisa honom någon ståndpunkt i tomma rymden. Hvad för öfrigt anbelangar "Montgolfiers flygt till himlen" och "Cooks gång på hafs-bottnen", så känna vi tills dato lika mycket det förre åfventyret som det senare, och dessa oerhörda fenomen fortfara väl således att förblifva — akademisk poësi.

*) "Cook marche au fond des Mers, Montgolfier vole aux Cieux; Ouvrez moi les Enfers, j'en éteindrai les feux."

Längre fram uppmanar han Herrarne *Charles* och *Robert*, att med möjligaste hast fullända sitt luftskepp, och "utrusta det med segel och åror, på det *Engelsmännerna*, de förmättna, som nu sågo sig beröfvade företrädet att herrska öfver hafvet, icke måtte stjåla konsten från dem för att bemäktiga sig luften!"

S E S T I N E *)

af Sannazaro.

En enslig engelinna stå i skuggan
Med gyllne hår, mer strålande än solen, —
Ett saligt öde! — såg jag häromdagen;
Med ljusa blicken och med hvita handen
Hon glädde blomstren på den gröna kullen,
Som jag besjunga vill i alla tider.

Ve mig! när skall jag återse de tider,
Då hon mig sitta ber i svala skuggan,
Och fåster mig på denna sälla kullen
Från gryningen till afskedet af solen,
Och räcker mig den mjälla hvita handen,
Så ofta, som hon gjorde på den dagen?

Hvar gång jag mins den dyrkansvärda dagen,
Och än i hjertat klarna glädjens tider,
Jag åtrår skånkén af den dyra handen,
Som kärlek gaf, och frågar: hvar är skuggan?
Se, redan hvilar sig med Vägen, Solen:
Hvi ser jag engeln ej på rika kullen?

Hvad vållust njöt du, då du såg från kullen,
Mitt sköna fosterland! den våna dagen,
Till hvilkens sol kom min, den andra solen:

*) *Sestinsens* versform konstrueras af sex Strofer, hvarje strof af sex Rader. Radernas slutord äro beständigt desamma, men återvända i en viss ordning, hvars regler vi vilja på ett annat ställe anföra. Dess inre karakter är ett älskande vemod, som svärfvar fram och åter mellan vissa hufvudbestämningar af sitt saknade föremål. Dessa föreställningar besvara hvarandra, likt ett mångfördeladt echo, som förklingar mot slutet af strofen, men starkt upphämtas af den nästföljande, som åter upplöser och förmildrar det; och så ändå igenom, till dess de i en terzin sammanfattas, och der i en slags chor på en gång utändas sina älskade minnen. Man har orätt fördömt denna versart såsom onaturlig. Denna upprepning af consonanzer är grundad i saknadens egen natur. —

Hur långa synas nu skillsmessans tider
Mig sorgbetryckte! Tiden, snabb som skuggan,
Har döljt den aldrig nog begärda handen.

Ej världen sett så tjusfullt, som den handen;
Ej himlen täckt så saligt, som den kullen.
Han vet det, Amor ock, och denna skuggan,
Frisk i min själ, om natten och om dagen;
Den skuggan, som vid Po, så långa tider,
Begråtit Phaeton och störda solen *).

Visst suckar du ännu, o Gud i solen,
Påmind om nakna gudasköna handen.
Ty om du troget återmins de tider,
Med synbar sorg du sönk från kåra kullen:
Men tvungen dock beröfva honom dagen,
Vred höljde du vårt himlahvalf i skuggan. —

Slik skugga bildade af lagrar, Solen,
Den Dag, då mig försaligat den Handen,
Som ingen Kulle sett i andra tider.

*) Den prisade kullen var förmodeligen belägen på stranden af Po
(Eridanus) der Phaeton drunknade.

E P I G R A M.

Efter *Catullus*.

Ingen hellre än mig till maka min flicka vill taga.
Säger hon, icke om sjelf Jupiter henne begär.
Men hvad qvinnan försäkrar dyrt den begärliga ålskarn,
Bör till minnets förvar skrivas i vind eller våg.

Onsdagen den 21 November utgifves N:o 40.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
Kongl. Akad. Boktryckare.

ELEGANT-TIDNING

N:o 40.

Onsdagen den 21 November 1810.

BREF ÖFVER SVENSKA VITTERHETEN.

(Fortsättning från Tidningen N:o 35.)

Riks-Avisorna äro ännu beständigt desamma: äfvensom Dagligt Allehanda, fastän hon dock sökt framskrida med sin tid, och icke bli efter i kultur och utbildning. Man träffar således här, bland massan af förlorade och borttappade saker, åtskilliga godbitar af Alldags-Litteraturen, som i detta Blad fått sin graf.

Den gamla årliga Stockholms Posten heter ännu som fordom, och fortdrifver samma väsende, ehuru dess gång af åldern blifvit något osäker och vacklande. Och detta är allt hvad som kan sågas om Stockholms Posten.

Jag näkta nu de vittra Kättrarnes Skrifter. I ett bref till dig på London nämde jag redan om uppkomsten af Polyfem, som blef föranledd, som du vet, genom en parodi, införd i *Furnalen*, af Prospekten till Tidskriften *Lyceum*. Denna Parodi skall i Svenska Sinuetsens historia bibefålla ett evärdeligt rum: den öfvergår allt hvad man hitills känt i detta ämne. — Om du här helteallvarsamt ville fordra mitt omdöme öfver detta Blad, så vill jag försöka om jag också en gång kan resonera litet förståndigt. Denna Tidning har från sin första födelse råkadt i vanrykte, och mig tycks, att anledningen dertill till någon del låg i planen. I början (ty Polyfem skall betraktas under tvenne epocher) lär det ha varit Utg. afsigt, att uppsvinga sig och läsarne till den synpunkt, hvarifrån man fritt skädat omkring sig, och sedan försända allt Odugligt och Medelmättigt, bestånt af *Löjets heta gnistor* på den låtta Stygiska båten tillbaka till Acheron. Också, — sanningen fordrar denna bekännelse, — har Polyfem aldrig angripit den sanna förtjensten,

aldrig skadat någons Medborgerliga rykte eller någonsin med Løjets pilar syftat åt det, som verkligen är heligt och vörnadsvärdt. Men ändå har den allmänna Opinionsen bränmärkt detta Blad, såsom det skändligaste af alla, som nånsin sett ljuset. Låtom oss då också efterse hur vi kunna förklara det. — Polyfem (vi tala ån alltid om dess första period) beskattade allt hvad mängden hittills ansåg som Svenska Snilletts prydnad, och hvad hon hittills njöt — åtminstone med kall beundran; — Polyfem berömde aldrig; han tycktes fånga sig att uppleta det eländiga eller med ligkiltighet förbigå det goda hos de författare, dem han tadlade eller icke nämde; — Polyfem, hvad som ännu värre var, förhånade alla, men hade sjelf ingenting positivt att säga. Nu känner du af gammalt våra redliga Landsmän: de ha för mycket samvete för att verkligen kunna roa sig på sannin- gens bekostnad (eller hvad de åtminstone anse därför). Polyfem tvingar ofta, åfven sina mest orthodoxa läsare, till skratt; men i samma ögonblick som deras skrattspända muskler åter slaknat, klagade de högljudt öfver Utg. oförskämndhet, och öfver sig sjelfva, som förolämpade med sitt löje sina stora ålsklingar. Också bör man förlåta dessa läsare, som ej sjelfva gjort sig reda för sina föreställningar, om de trodde att Utg. af Polyfem, som blott tycktes lefva för att förarga Svenska Klassici, sjelf antingen af uppenbar ilska, eller af hemligt, personligt agg, hvåste sina vapen. Det är ju också naturligt: låt vara att ett poëm, ett vitterhetssycke skulle misslyckas: det är ju bara bokstäfver, det skadar ingen menniska; tvektom, Papperbruksägaren, Boktryckaren, Bokbindaren vinna ju derpå, och industrin och näringarne förkofras. Hvarför skall man då med kritiker, som ändå alltid göra en ledsen, söka förolämpa sin nästa? Hvar och en har sin svaghet; ingen är som icke åtminstone gjort en sottise, om han också ej skulle tryckt den: vi behöfva alla öfversende: hvarför då blotta andras ofördelaktiga sidor? — Jag slår vad, att du som tillbragt tre år i England, icke kan hindra dig från ett litet löje, då du läser dessa rader; men så resonerar man allmänt här, och jag vet sjelf inte, om jag nu menat det allvarsamt eller ironiskt. — Men du bör också veta, att all kritik sedan Hr SILVERSTOLPES *Litt. Tidn.* upphörde, här legat i lågervall (jag nämner icke *Åbo Litt. Tidn.*, hvars Redaktör visserligen var för ömsinnad, att vilja någon menniska ondt): Utgafs ett verk af någon, hvars namn händelsevis fanns tryckt på titelbladet

af en redan känd bok, så nämdes den alldeles icke, eller ock med de mest understuderade loford. *Stockholms Posten*, i stöd af sina trettioåriga anor från sin illustra stamfader, förde ännu regements-tömmarne öfver det vittra Sverige. Men visa mig der en enda kritik, ett enda försök att tillbakaskrämma den okallade Författaren, eller framdraga den förtjenstfulle, — eller att ur viktiga verk afsondra det falska, eller bland odugliga utleta gullkornen. Jag undantager icke härifrån den burleska litterära executionen af ANGE-LINI. Och låt mig här icke tala om *Jurnalen!* — Författarens namn har hittills alltid afgjort värdet af hans bok.

Och föreställ dig nu Polyfem uppträdande under sådana Auspicier. För honom tycktes just namnens helgd vara en eggelse mer. Du kan således föreställa dig det misshag han uppväckte, och den kamp han måste erfara af det *Jurnaliära* skrået. I början tycktes det vara dess afsigt, att under en hög föraktande tystnad framgå sin stora breda våg: men slutligen ledsnade Journalisterna dervid, och vare sig af verkligt nit för den goda smaken, eller att Polyfem nu syntes dem göra sig alltför mycket intrång i Journalväsendet, nog: de rustade sig. Först utsände de i noter och allusioner små pilar: men då de sågo, att Jätten Polyfem icke aktade knappnålsuddar, drogo de i formlig hårkamp, och låto trycka Afhandlingar, Parodier, Bigter, Bihang, uppfångade Bref m. m. Det är sant, aldrig hafva Journalisterna uppfört sig med större inconsequenz och större oklokhet än under denna period (Mars, April och Maj Månader); men emellertid kunde Polyfem aldrig komma ifrån hufvudinkastet: *Visa något bättre*. Således om *Lyceum*, Polyfems palladium, alldeles icke utkommer, eller om det blifver ett aggregat af usla, eller blott medelmåttiga ting; så måste Polyfem, med all sin qvickhet, med allt sitt snille, ändå synas oss som en fräck bildstormare, som söker omkullstörta våra gamla tempel, utan att derföre bygga oss nya.

(Fortsättning en annan gång.)

FOLKSSÅNGER.

1.

I Rom.

Angenäm är just icke den sång, med hvilken Romerska pöbeln brukar roa sig, och sära hvarje annat öra än sitt eget. Den är

ett slags *Canto fermo*, Recitation eller Deklamation, hur man vill. Ingen melodisk rörelse utmärker den: tonernas intervaller låta ej uttrycka sig genom vårt sätt att skriva noter, och dessa besynnerliga intervaller, framförda med den våldsammast ansträngda stämma, karakterisera egentligen denna sångmethod. Äfvenså råder en sådan öfverensstämmelse mellan de sjungandes (eller snarare, skrikandes) ton och manér, att man genom alla Roms gator ständigt tror sig höra samma galna människa. Vanligtvis hör man dem blott i skymningen eller nattetid; såsnart de känna sig otyglade och fria, skallar öfverallt detta skri. En gosse, som efter en het dag om aftonen öppnar fönstren, en forman, som med sin kårta åker ut genom porten, en arbetskarl, som framträder ur ett hus, utbrister omedelbart i det obändiga skrånet. Detta sätt att sjunga, kalla de *Ritornelli*, och lägga under denna o-melodi alla ord som falla dem in, emedan alla slags fraser och perioder, metrisk eller prosaiska, låta lätt dermed *accompagnera* sig. Sällan äro orden be-
gripliga, äfven för den mest *italianiserade* främling. *Goethe* tillstår, att han blott en enda gång förstått en sådan sångare. Visan tycktes innehålla plumpa *invectiver*, ofta qvicka nog, emot det i skaldens grannskap boende vackra könet.

(Slutet nästa gång.)

R Ä T T E L S E .

Författarn till *Die Insel des Gesangs* (se *Phosphoros*, Okt. sid. 195, rad. 16.) har, genom en oförlätlig tanklöshet, misstagit sig om genus af ordet "*Burg*", hvilket naturligtvis, såsom hvar och en nybegynnare i Tyskan känner, är ett femininum. Versen bör således ändras:

"Sah Ihr die Burg und ihren Göttersaal" —

Med föresats, att lika strängt handhafva rättvisan mot sig sjelf som mot andra, tillkännagifves detta af

FÖRFATTAREN.

Lördagen den 24 November utgifves N:o 41.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
Kongl. Akad. Boktryckare.

ELEGANT-TIDNING

N:o 41.

Lördagen den 24 November 1810.

FOLKSSÅNGER I ROM.

(Fortsättning från Tidningen N:o 40.)

Sällan hör man i Rom några Spöksagor, och sannolikt är orsaken den: att ingen Katolsk Christen, som bigtat och undfätt Sakramenterna, kan bli fördömd, utan måste blott uthårda en tid i skårselden, till fullkomnande af sin bot och rening. Alla hjertan äro andåktigt rigtade på de goda lidande själarnes lättnad och befrielse. Mången gång synes väl hela skårselden i drömmen eller febern, för en beängstad Trogen; och då är alltid strax Guds Moder i vänlig uppenbarelse tillhands, såsom man ser på så många votiv-taflor. Men de egentliga Spök-Håx- och Djefvuls-idéerna tyckas mer tillhöra de Nordliga regionerna. Likväl hörde *Goethe* engång, till sin största förundran, en blind Neapolitansk gosse, som några veckor lät kringföra sig i Rom, sjunga en Romanz, som till innehåll, form och framställningssätt var så nordisk som möjligt. — Scenen är en afrättsplats, om natten. En Håxa bevakar liket af en afrättad, sannolikt steglad, missdådare; en fräck menniska smyger sig fram, i afsigt att stjäla några lemmar af kroppen. Han förmodar, att Håxan icke är närvarande, dock fattar han mod, och tillropar henne med ett vänligt *Gurugium a te! gurugiu!* (förmodligen en troll-helsning). Hon svarar honom, och deras samtal, med en ständigt återvändande formel, utgör sjelfva skaldeestycket. Romanzen fins hos *Goethe*, (12 Th.) som försäkrar sig aldrig ha sett något dylikt i någon annan Italiensk vis-samling. Således lår under Italiens glättiga himmel afskyn för sådana föremål vara allmän. Man tror sig äfven finna någonting främmadt i den ofvannämnda romanzens melodi.

I Venedig.

Det är bekant, att Gondoliererna i Venedig kunna utantill långa stycken ur *Ariosto* och *Tasso*, och bruka sjunga dem på sin egen melödi. Men denna talang tyckes för närvarande ha blifvit mera sällsynt; åtminstone kunde *Goethe* först efter någon möda uppleta tvenne människor, som på detta sätt föresöngo honom ett ställe ur *Tasso*. Till denna sång behöfvas alltid två personer, som sjunga stroferna vaxelvis. Melodien är ungefär känd genom *Rousseau*, efter hvars visor hon är tryckt; hon har egentligen ingen melodisk rörelse, och är ett slags medelting af *Canto fermo* och *Canto figurato*; till den förre närmar hon sig genom recitativisk deklamation, och till den senare genom passager och löpningar, hvarigenom en stafvelse fördröjes och utsiras.

Goethe besteg engång en Gondol vid klart månsken, lät den ene sångaren placera sig framför och den andra bakom honom, och seglade åt *S. Georgio*. En började sången; sedan han fulländat sin strof, började den andre; och så afvexlade de med hvarandra. I allmänhet tycktes det alltid förblifva desamma noterna; men de förhöjde, enligt strofens innehåll, ån den ene, ån den andra notens dignitet, förändrade ock stundom hela strofens framställningssätt, när poëmets ämne förändrade sig. — Men öfverhufvud var deras ton vild och skrikande. På alla obildade människors vis, syntes de sätta sin sångs förträfflighet i styrkan; den ene tycktes vilja besegra den andre genom kraften af sina lungor, — och istället för att ha någon njutning af denna scen, befann sig skalden i Gondolen, i en högst besvärlig belågenhet.

Men hans italienska följeslagare, för hvilken han yppade detta och som gerna ville rädda sina landsmans credit, försäkrade honom, att denna sång vore högst angenäm att höra på afstånd. De stego derföre i land: den ene sångaren blef kvar på Gondolen; den andre aflågsnade sig några hundra steg. De började nu sjunga emot hvarandra, och *Goethe* gick opp och ned emellan dem, så att han alltid lemnade den, som skulle börja att sjunga. Ofta stod han också stilla och lyssnade på dem bågge.

Här var Scenen på sitt ställe. De starkt deklamerade och liksom utskrikna ljuden träffade örat fjerran ifrån, och väckte upp-

märksamheten; de snart derpå följande passagera, som enligt sin natur måste sjungas saktare, liknade klagotoner, som efterklinga ett rop af känsla eller smärta. Den senare, som lyssnar uppmärksamt, begynner strax der, hvarest den förre har upphört, och svarar honom, stillare eller håttigare, allt efter strofens innehåll. De lugna kanalerna, de höga palatsen, månans glans, de djupa skuggorna, det andemåssiga af de få, hit och dit vaggande Gondolerna, — förhöjde det individuella af denna scen, och det var lätt under dessa omständigheter, att fatta karakteren af denna underbara sång.

Den passar fullkomligt för en ledig, ensam Gondolier, som på dessa lugna kanaler ligger utsträckt i sitt fartyg, väntar sitt herrskap eller sina kunder, modulerar någonting för sig för att fördrifva tiden, och sätter denna melodi till poëmer, dem han kan utantill. Ofta låter han förnimma sin stämman så ljudande som möjligt, hon förbreder sig vidtomkring öfver den stilla spegeln, allt är lugnat omkring honom, och midt i en stor, folkrik stad är han såsom i ensamheten. Der hörs intet dånande af vagnar, intet gny af fotgångare; blott en stilla Gondol sväfvade honom förbi, och knappt hör man årorna plaska. — På afstånd förnimmer honom en annan, kanhända helt och hållet Okänd. Dikt och melodi förbinda tvenne främmande människor; den siste blir den förres echo, och bemödar sig nu äfven att bli hörd, såsom *han* hörde den förste. Conventionen bjuder dem vexla från vers till vers, sången kan råcka nätterna igenom, de roa sig utan att trötta sig; åhörarn, som framseglar mellan bågge, deltagar i nöjet, under det de båda sångarne sysselsätta sig med sig själva.

Ur ett vidgad fjerran klingar denna sång utsågligt retande, emedan han i känslan af det Fjermade först uppfyller sin bestämelse. Han klingar som en klagan utan jemmer, och man kan knappt hålla sig från tårar. *Goethes* följeslagare, som annars (enligt *Goethes* eget yttrande) icke just var en fint organiserad man, sade också, utan någon annan föranledning: "*E singolare, come quel Canto intenerisce, e molto più, quando lo cantano meglio!*"

Man berättade *Goethe*, att kvinnorna på *Lido* *), i synnerhet de från de yttersta bylagen *Malamocca* och *Palestrina*, likaledes

*) Den långa sträckan af öar, som skiljer Adriatiska hafvet från Lagunerna.

söngo *Tasso* på denna och andra dylika melodier. När deras männer farit ut på hafvet att fiska, hafva de den vanan, att om aftnarne sätta sig på stranden och uppstamma dessa sånger, och så länge håftigt fortfara dermed, till dess de ur fjerran förnimma sina återvändande Ålskades echo.

Hur mycket skönare och än mer individuellt symboliserar sig här denna Sång; såsom den Ensammes rop i afståndet och fjerran, att en annan och likstämd må höra honom och besvara hans röst! Den är uttrycket af en kraftfull, hjertlig trånad, som dock med hvarje ögonblick nalkas tillfredsställelsens salighet.

ÖFVER TVENNE TAFLOK AF HERR WESTIN.

Diana och Endymion.

Hvad! med ilande steg du smyger, Kyska Gudinna!

Fram till en ynglings bådd, dragen af ömma begär? —

"Tadla mig ej därför" — med blygsamma blickar hon säger —

"Skåda ynglingen blott, och du har sett mitt försvar."

Amor.

Skicklige Konstnär! Säg, hvar såg du den tjusande Guden? —

Blott i ditt rena bröst lefver den Himmelske än.

Obesmittad utaf den lägre och jordiska lustan,

Ådle! tecknat du har Skönhetens ättling och far. —

Derför förlånar ock sin rikaste lager, Apollo

Och sin odödliga myrt, Venus-Urania, dig.

Onsdagen den 28 November utgifves N:o 42.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
Kongl. Akad. Boktryckare.

ELEGANT - TIDNING

N:o 42.

Onsdagen den 28 November 1810.

Till Herr Juris Doktorn JOHAN HOLMBERGSON, vid
dess utnämmande till Professor vid Carolinska Aka-
demien i Lund *).

Stum stod Carolina. Ögat dröjde
skumt och tårbestänkt vid AUGUSTS namn.
Kransen vissnad föll. Mot grafvens famn
Tårnan, vemodfull, sin hjessa böjde.
Till Serafens hem dess stöd vändt om.
Natten framgick mörk; men ENGSTRÖM kom.

Kom så skön med nya dagars ljusning,
kom så mild som ålskarns första hopp,
lifgaf Lärdomskretsens sorgsna tropp,
vinkade Förtjensten, som med tjusning
såg hur lofvandø dess dag uppgick,
såg, hur HOLMBERGSON sin lager fick.

Hell Dig, HOLMBERGSON! Ditt vett, Ditt snille
lyste länge: lönen kom, fast sen;
ty Din själ, lik Etherflågten ren,
ej i lismarns drågt förnedras ville.
Åra, redlighet och Gøthisk dygd
följde Dig som arf från Norrlands bygd.

Djup med Kantisk tankeflygt Du följde
seklets goda sida, seklets fel.

Af systemers knut hvar trasslad del
inga luckor för Din örnblick döljde.
Men ej blott på kunskapsrymdens stig
kändes Du, — ty Nöden kände Dig.

*) Insändt.

NEHRMANS plats stod länge ledig; hasta
till den! Efter lustrers tomma lopp
fyllde Du till slut den värdigt opp.
Värnlös vid Din blick, skall afund kasta
Hydra-slöjan bort; — i brödraband
vånskafringen fatta glad Din hand.

Skynda HOLMBERGSON! Vid NORBERGS sida
fattas en Kolonn ännu: den blif!
Ökad drift åt kunskapsålskar'n gif!
Kom att vishet, ljus och sanning sprida!
Hoppfull, lik den dag som randar sig,
fåster Rättvisan sin blick på Dig.

Skynda hit ur sorgsna vänners sköte,
hvilkas krona, hvilkas glans Du var.
Åfven här vårt Högmodsmål, vår Far
blifve Du! När blygsamt till Ditt möte
med en helsningsgård vår Skaldmö gått,
se då hjertat, icke sängen blott.

PANTHEA,
Drottningen i Susiane.

(Efter Wieland).

Exempel bevisa bäst, hvad en skön själ vill säga. Väl-
jom då ett sådant ur den Sokratiske Hjelteboken, som under namn
af *Cyropædien* blifvit bekant för en förändrad efterverld. Ögonsken-
ligen var det Xenophons afsigt, att i denna *Panthea*, den retande
och dygdiga Drottningen i Susiane, framställa idealet af ett till
kropp och själ skönt fruntimmer.

Hennes Gemål, *Abradates*, Assyrisk vasall, stridde mot Cyrus
under Assyriske Monarkens fanor. *Panthea*, som på Persiskt sätt
följt sin make i fält, blef fången i en drabbning, som Cyrus vann
öfver sin mäktige medtäffare. Cyrus lemnade henne i förvar åt
Araspes, en ung krigare, den han högt älskade, sedan han före-
ställt honom hela vigten af den skatt, som han anförtrodde honom.
Hon fördes till ett fast bergslott, och *Araspes* var hennes sällskap.
Nu mötte den goda ynglingen någonting menskligt, tvertemot hans

förmodan. Han blef kär i den sköna Panthea, och hans lidelse vann äntligen, efter ett långt motstånd, så mycken makt öfver honom, att han fann sig tvungen (såger Xenophon) anmoda henne om något, hvilket den sköna Drottningen, som innerligt älskade sin fränvarande Gemål, nödvändigt måste afslå honom. Likväl ville hon ännu icke anklaga honom hos Cyrus, emedan hon ej ville blottställa den oförsigtiga ynglingen för faran att förlora en så viktig vän. Men då den olycklige började hota med våld, dröjde hon ej längre att förkunna Cyrus, åt hvilken osäker vårdare han hade anförtrott henne. Strax kallade Cyrus sin gunstling tillbaka, och fann ett medel att på godt manér aflågsna honom från Panthea.

Denna Prinsessa underrättade emellertid sin gemål, om allt hvad han i afseende på henne var den ädelmodige Cyrus skyldig, och rådde honom; att ju förr dess hellre befria sig från det Assyriska partiet och bli en ung Hjertes vän, som genom sin vishet och godhet gjorde fler eröfringar, än genom sina vapen. Abradates följde sin makas råd, och Panthea njöt den förnöjelsen, att vara Stifterskan af ett skönt förbund, och att på ett ädelt sätt hafva vedergållt Cyrus hans ädla uppförande mot henne. Någon tid derefter kom det till en afgörande drabbning mellan denna Prins och den ryktbare Lydiske monarken *Kroesus*. Panthea hade i hemlighet låtit göra åt sin gemål en praktfull gyllene vapenrustning, och öfverraskade honom oförmodadt dermed; just då han beredde sig till striden. Abradates betygade henne en angenäm förvåning deröfver, att hon utan betänkande kunnat besluta sig till uppoffrandet af sina kostbaraste smycken, för att förvandla det till en ridderlig prydnad för sin man. "Behöfver jag någon annan prydnad än Dig," svarade Panthea, "och hyarmed skulle jag mer pålä, än om hvar och en skådar Dig med mina ögon?" Med dessa ord påklädde hon honom de sköna vapnen; men, fastän hon sökte dölja det, smögo sig tårar ned för hennes kinder. Abradates, som i sig sjelf var en af de skönaste män, såg så retande och ädel ut i denna herrliga rustning, att man icke kunde vända ögonen ifrån honom. (Jag berättar beständigt med Xenophons ord). Redan höll han tyglarne i händern och var färdig att bestiga sin stridsvagn, då Panthea vinkade alla närvarande att aflågsna sig, och tog afsked af honom med följande, den ädlaste Spartanska värdiga ord:

(Fortsättning nästa gång.)

ÖFVER MUSIKEN.

Hvarföre, har man ofta frågat, kan Sverige uppnå store eller åtminstone förriensfulla män nästan i alla de fria konsterna, men har ännu icke framfödt en Musikus, som blifvit nämnd på andra sidan Belterna, eller som åtminstone kunde ställas bland andra rangen af kompositörer? Om vi här kunde lemna någon anledning till dessa våra problemers upplösande, tro vi att läsarne af denna Tidning med nöje låra emottaga följande reflexioner.

Vi skilja här strax mellan *Geniet* och *Talangen*. Begge bilda sig, men *Geniet* genomgår med lätthet läroåren, och uppsvingar sig snart i ständigt renare och från alla missljud friare rymder. För *Talangen* åter, upphöra reglörna aldrig att vara bojor; den framkryper med sitt instrument i handen, räknar och mäter sina ljud, söker uppväcka känslor genom erfarenhet, och upphinner aldrig mer än en viss teknisk färdighet. HAYDN och ALBRECHTSBERGER började vid samma ålder och under samma läroinästare sina gemensamma musikstudier: HAYDN nämnes af världen såsom en af Tonkonstnärernas förstar; ALBRECHTSBERGER åter blef en talangfull man.

Det är således klart, att man måste vara född till musikus. Men det borde vara likaså klart, att ej *Geniet* genast är kompositör. Vi Svenskar åter tänka olika. Hos oss sätter hvar och en sig ned, innan han knappt ännu förstår *abcdet* af harmoniläran, — icke att skriva valser, polonaiser — hvarmed man annorstädes börjar, utan såns facon, hela Soneter och Symfonier. Vi börja, der andra nationer sluta. Ungefär som om en ung skald, hvilken blott ännu har ett oredigt begrepp om hvad poesi är och med möda kan sammantränga en hexometer, ville fatta pennan och icke förr hvila, än han hade sig en Epöpe färdig af 12 till 24 Sånger.

Låtom oss efterse bildningsgången hos nyare tiders största Tonkonstnärer. Dessa äro onekligen HAYDN, GLUCK och MOZART. Den förstnämde skref redan fugor och kyrkmusik innan sitt 18:de år, då han hade den lyckan att upptagas af den rike Försten af ESTERHAZY, som lemnade honom ett fulltaligt Kapell, helt och hållet beroende af honom. Det var naturligt, att HAYDNS geni, om han hade något, här skulle utveckla sig. (Forts. e. a. g.)

Lördagen den 1 December utgifves N:o 43.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
Kongl. Akad. Boktryckare.

ELEGANT - TIDNING

N:o 43.

Lördagen den 1 December 1810.

PANTHEA,
Drottningen i Susiane.

(Fortsättning och slut från Tidningen N:o 42.)

"Abradates," sade hon, "om någonsin en kvinna höll sin man kårare än sin egen själ, så vet du, om jag är en af dessa kvinnor. Hvarför skulle jag vara mångordig? Jag tror mig ha bättre övertygat dig derom genom mina handlingar, än som skulle ske genom allt hvad jag nu kunde säga. Men ehuru jag är så sinnad för dig som du vet, så svår jag dig dock vid din och min kärlek, att jag hellre ville ligga bredvid dig såsom en tapper man, betäckt af gemensam jord, än, om du återkomme utan åra, lefva årelös med en årelös gemål. Så tänker jag, och så måste jag tänka, om jag skattar dig och mig jemlika de Bäste bland Dödlige. Dessutom hvilken tack äro vi ej Cyrus skyldiga, som, då krigslyckan gjorde mig till hans slafvinna, istället att betjena sig af denna fördel emot min åra, blef min beskyddare, och förvarade mig åt dig, såsom sin egen broders hustru! Kunna vi göra förmycket för den hugstore mannen, som gjort så mycket för oss?"

Hvem skulle varit den, hvilken en sådan maka icke hade hänryckt — i ett ögonblick, då han skiljdes ifrån henne för att kånhända aldrig återse henne? — Med beundran och förtjusning lade Abradates sin hand på hennes hufvud, uppsåg mot himlen och bad: "låt mig, o store Oromasdes, genom gerningar visa, att jag är värd vara denna Pantheas man och Cyri vän!" Med det sista ordet slet han sig ur hennes armar, besteg sin vagn och dörren tillslöts efter honom. Panthea, då hon icke mer kunde räcka honom sjelf, följde vagnen så länge, tills Abradates, då han blef det varse, bad

hennes vara vid godt mod och aflågsna sig — "I sanning," säger Xenophon, "gjorde Abradates och hans vagn en skön anblick, men ingen hade ögon för honom, förän Panthea var bortgången."

Abradates kom icke lefvande tillbaka ur slaget; men han hade bidragit till dess vinnande och dog en ädel död. Eröfringen af *Sardes*, som var den omedelbara frukten af denna seger, sysselsatte Segrarn så mycket, att några dagar gingo förbi, innan han påminde sig den olycklige Försten. "Hvar är Abradates?" frågade han äntligen. Man sade honom, att han vore omkommen i striden, och hans Gemål (tillade en af betjeningen) har uppsökt hans lik, och på sin egen vagn fört det med sig till stranden af *Pactolus*; och under det hennes hofmän och slafvar gräfvat hans graf, sitter hon på jorden, håller hans hufvud i sitt knå, och har ryckt af sig alla sina smycken, för att dermed bepryda det ålskade stofter.

Cyrus skyndar till detta sorgliga skådespel; men då han ser den sköna Olyckliga sitta på jorden, med liket i sitt sköte, brister hans manliga hjerta; hans tårar falla ned på den afsomnade. "Du ädla och trogna själ," ropar han, "så har du gått och oss har du lemnat kvar!" — Han vill med dessa ord fatta honom vid handen, och handen stannar i hans; ty en egyptisk sabel hade söndrat henne från armen. Denna omständighet förökade Cyri smärta; den Olyckliga gaf ett högt skri; tog den ålskade handen ur Cyri hand, och fogade den åter fast så godt hon kunde. "Så är allt det öfriga tilltedt," sade hon. "Men hvarföre skulle Du se det? — Och jag — jag vet, att allt detta vederförs honom för min skull. Det var jag dåraktiga, som eldade honom att våga allt, för att visa sig såsom Din vän och förtjena din aktning. Och om jag är viss, att han icke tänkte på hvad som kunde hända honom, utan blott hvad han ville göra, för att bli angenäm för Dig. Och så skänkte han sitt lif utan att ångra det — och jag — sitter här bredvid honom och andas!" —

Cyrus svarade henne en stund blott med tårar. Äntligen då han åter fann ord, bemödade han sig att upprätta henne med de enda föreställningar, som hennes själ i ett sådant tillstånd kunde fördraga. Tillika lät han utbreda framför henne allt det, som han hade befallt framskaffa till likets utsmyckande och en präktig begrafning. "Och tro icke," sade han, "att du nu är öfvergifven! Jag vördar din kyskhets, din hela dygd; jag skall aldrig upphöra att gifva dig

bevis derpå; och dessutom vill jag lemna dig åt en af de mina, som skall ledsaga dig hvarthån du sjelf åstundar. Såg blott till hvilken du vill bli förd!"

"Var lugn, Cyrus," svarade Panthea, "jag skall icke dölja för dig till hvem jag vill gå."

Cyrus måste lemna henne. Han gick (såger Xenophon) och han beklagade den kvinnan, som förlorat en sådan man, och den mannen, som hade kallat en så förträfflig kvinna för *sin*, och nu mer icke kunde se henne. Panthea befälte nu sin betjening aflägsna sig; "lemnen mig," sade hon, "tills jag gråtit mig rätt mått öfver honom." Blott sin fostermor bad hon dröja kvar. "När jag är död," sade hon, "så svepa honom och mig i samma duk." Den olyckliga gumman föll till sin drottning's fötter, och bad henne att icke gifva rum åt sådana tankar. Men Panthea genombårade sitt bröst med en dolk, som hon redan länge burit på sig för detta fall, lade sist hufvud på sin mans hjerta och dog.

BREF ÖFVER SVENSKA VITTERHETEN.

(Fortsättning från Tidningen N:o 40.)

Jag har vid *Polyfem* glömt gränsorna af ett bref och af ditt tålmod; men jag vill vara så mycket kortare öfver

Elegant-Tidningen. Jag har sett några numror deraf, och det har förefallit mig, som om Utgifvarne i detta Blad ville försinliga det rena, absoluta Intet, och tillika försöka, till hvad grad Svenska Allmänheten kan bespisas med våder och vind. Tydligt är, att de åtminstone velat göra sig dem till vänner, som icke finna sin räkning vid den artistiska, vettenskapliga *Phosphoros*. Om så är, så har detta förslag alldeles misslyckats; ty *Elegant-Tidningen* har misshagat både lärde och olärde, och jag hörde nyligen någon försäkra, att denna Tidning, näst *Journ. f. Litt. o. Th.*, vore det sämsta Blad, som någonsin utkommit i Sverige *). Man

*) Detta omdöme synes Redaktörerne nog hårdt. I synnerhet göra de sig en pligt af att försäkra, det deras afsigt aldrig varit att roa sig med den gods, hedervärda Svenska Allmänheten. Vi hoppas således, att våra benägna Läsare sjelfva skola hafva det ädelmodet att vederlägga denna ohemula beskyllning, som så mycket kunnat skada oss. Men vårt samvete har icke tillåtit oss, att till vår fördel

har redan trott sig benärka ett visst vacklande i planen, och det kunde väl hända att Redaktörernes samveten engång vagnade, och att de, tvert emot vanligheten, af ett dåligt Tidningsblad gjorde ett godt. Men om det då också blefve *elegant*? — detta är en annan fråga. I allmänhet har man harmats öfver deras titel-mani; — allt skall vara så utsökt och så affekteradt; — och man har skrattat åt det tokroliga infallet, att från Upsala låra *Elegans* utgå. Hvarlöfe, kan man ju med fog fråga, fick ej *Elegant-Tidningen* behålla det gamla hedersnamnet *Upsala-Tidning*, (jag vill slå vad, att Upsala-Boarne skulle tyckt mer derom); och hvarför fick ej Phosphoros heta helt simpelt t. ex. *Vitterhets-Jurnal*, eller något dylikt. Dock, detta lär du väl ej medge mig, som är van vid Titelsjägeriet i Frankrike, Stor-Britannien och det stora ex-Romerska Riket, der knappt Journal-Redaktörerne finna nog gudar och hjeltar och stjernor på himmelen, för att dermed pryda sina tallösa Dag- Veck- Månads- och Års-skrifter.

(Slutet nästa gång.)

göra egenmäktiga förändringar, i synnerhet i en tid, då det har blifvit ett mode, att trycka smådelser mot *Elegant-Tidningen*. Tvert om vele vi framdeles uppvakta med så många persifflager och satirer öfver detta Blad, vi komma öfver, — så vida vi härigenom kunna göra Läsaren något nöje. Utgifv. Anmärkn.

T I L L D Ö D E N.

(Efter *Gleim*).

Död! säg, om ock Du kan älska? —
 Hvarför tar du då min Flicka?
 O tag hellre hennes moder,
 Modren ju med Dig har likhet. —
 Friska, rosenröda kinder,
 Fårgade af mina kyssar,
 Blomstra ej för bleka knotor! —
 Död, hvad vill du med min Flicka?
 Ty med tänder utan läppar,
 Kan du henne ju ej kyssa? —

Onsdagen den 5 December utgifves N:o 44.

Upsala, tryckt hos STENHAMMAR och PALMBLAD,
 Kongl. Akad. Boktryckare,

ELEGANT - TIDNING

N:o 44.

Onsdagen den 5 December 1810.

OM DET NÄRVARANDE STOCKHOLM.

Andra Brevet.

Du önskar således fortsättning af min korrespondenz om *det Närvarande Stockholm*, och jag vill efterkomma din önskan. Men som du förmodligen lär vara mest nyfiken att få höra några underrättelser om de högtidligheter, som nyligen förefallit till firande af vår nya Kronarfvinges ankomst, så vill jag till ett lägligare tillfälle uppskjuta beskrifningarne om hufvudstadens öfriga märkvärdigheter, till hvilka jag, när som helst, kan återkomma.

Du vet med livad fröjd Stockholms innevånare emottogo notizen om Kronprinsens utväljande, och med hvad glad tillförsigt *redeunt Saturnia regna*, i anledning deraf, skallade från deras läppar. Hans Kongl. Höghet var också högeligen efterlångtrad, och det var naturligt, att den dagen, då man med säkerhet visste att ankomsten skulle ske, allt hvad lif och anda hade, skulle infinna sig på gatorna för att till-hurra honom sina innerliga lyckönskningar. Trångseln var också så stor på Drottninggatan, att, då de tvenne unga flickorna framträdde att inkasta sina hopslåtade blomsterkransar i Hans Kongl. Höghets vagn, lupo de fara att af folkmassan i förtid bortföras. — Ett frunimmer blef också strax bredvid Kronprinsens åkdon omkullskuffad, då Han sjelf täcktes sträcka sig ur vagnen och på Svenska fråga henne, *om hon skadat sig?* — Jag behöfver väl ej att omtala, hvilken verkan detta gjorde? — Att se en Kunglig person nedlåta sig att tala till en af oss, att efterfråga vår belågenhet, eller våra besvär, har uti sig någonting så faderligt — och huru gerna vilja vi ej tänka oss våra Regenter som Fäder! att en dylik handling alltid vinner hjertan. Du vet att